

PATVIRTINTA
Vilniaus „Vilties“ specialiosios
mokyklos – daugiafunkcinio centro
direktoriaus 2019 m. gegužės 29 d.
įsakymu Nr. V1 - 34

VILNIAUS „VILTIES“ SPECIALIOJI MOKYKLA -DAUGIAFUNKCINIS CENTRAS

ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

I. ŠVIETIMO PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKĄ REGLAMENTUOJANTYS TEISĖS AKTAI

- Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas (LR Švietimo įstatymo pakeitimo įstatymas 2011 m. kovo 17 d. Nr. XI-1281).
- Lietuvos Respublikos vaiko minimalios ir vidutinės priežiūros įstatymo Nr. X-1238 pakeitimo įstatymas (2016 m. birželio 29 d. Nr. XII-2535) .
- Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašas (2011-07-08, Nr. V-1228, pakeitimas 2017 m. rugpjūčio 30 d. Nr. V-657)
- Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašas (Švietimo ir mokslo ministro 2016 m. lapkričio 2 d. įsakymas Nr. V-950) .
- Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašas (Švietimo ir mokslo ministro 2017 m. rugpjūčio 30 d. įsakymas Nr. V-663)

II. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Švietimo pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) nustato pagalbos mokiniams teikimo tikslus, uždavinius, principus, formas, rūšis, gavėjus, teikėjus bei švietimo pagalbos (toliau – Pagalba) organizavimą.

2. Pagalba mokiniui - tai Vilniaus „Vilties“ specialiosios mokyklos -daugiafunkcinio centro (toliau – mokyklos - centro) darbuotojų (pagalbos mokiniui specialistų, sveikatos priežiūros specialisto, klasės mokytojų, mokytojų dalykininkų, vadovų) veikla, susijusi su mokinių socialinių, pedagoginių, psichologinių poreikių tenkinimu, leidžianti didinti ugdymo(-si) veiksmingumą.

3. Pagalbos tikslas - padėti įgyvendinti mokinių teisę į mokslą, užtikrinti veiksmingą mokinių ugdymąsi mokykloje - centre, sudaryti prielaidas pozityviai socializacijai ir pilietinei brandai bei mokinių saugumui mokykloje - centre.

III. PAGRINDINIAI PRINCIPAI IR UŽDAVINIAI

4. Principai:

- 4.1. Decentralizacija – šeimos ir kitų institucijų dalyvavimas.
- 4.2. Lygios galimybės - kiekvienam mokiniui laiduojamas Pagalbos prieinamumas.
- 4.3. Visuotinumumas - pagalba teikiama visiems mokyklos mokiniams, kuriems jos reikia.
- 4.4. Kompleksiškumas - pagalba teikiama pagal poreikį kartu su kitomis švietimo sistemos pagalbos mokiniui teikimo formomis (informacine, psichologine, specialiaja pedagogine ir specialiaja pagalba, sveikatos prevencija mokykloje ir kt.).
- 4.5. Veiksmingumas - remiamasi profesionalia vadyba, tinkamais ir laiku priimtais sprendimais.
- 4.6. Individualumas - pagalba teikiama atsižvelgiant į konkretaus mokinio problemas.

5. Uždaviniai :

- 5.1. Užtikrinti mokinių saugumą mokykloje - centre.
- 5.2. Šalinti pamokų nelankymo priežastis.
- 5.3. Kartu su tėvais (globėjais) vaikui individualizuoti ugdymo(-si) programą bei planuoti vaiko ateitį, įsitraukimą į bendruomeninį gyvenimą baigus mokyklą – centrą pagal kiekvieno individualius gebėjimus ir poreikius.
- 5.4. Sudaryti sąlygas kiekvieno mokinio (spec. poreikių turinčiam vaikui) ugdymui(-si).
- 5.5. Padėti mokiniams adaptuotis mokykloje - centre.
- 5.6. Teikti reikalingą psichologinę, socialinę, pedagoginę pagalbą.

IV. PEDAGOGINĖS IR PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO STRUKTŪRA

6. Mokykloje - centre - 5 lygmenų švietimo pagalba, pedagoginės socialinės ir psichologinės pagalbos teikimo mokiniui struktūra.

Pirmasis lygmuo. Klasių mokytojų ir dalykų mokytojų teikiama pagalba.

7. Klasių mokytojai teikia pirminę specialiąją pedagoginę ir psichologinę pagalbą mokiniui arčiausiai jo esančioje aplinkoje.

- 7.1. Kartą per pusmetį organizuoja individualius pokalbius su mokiniu/mokinio tėvais:
 - 7.1.1. rūpinasi mokinių asmenybės ir socialine branda, ugdymu(si);
 - 7.1.2. domisi mokinių poreikiais, polinkiais, interesais, gabumais;
 - 7.1.3. domisi mokinių sveikata, saugumu, puoselėja sveiką gyvenimą;
 - 7.1.4. padeda mokiniams formuoti vertybines nuostatas;
- 7.2. Kartą per mėnesį teikia tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko elgesį, ugdymosi rezultatus, sveikatos būklę, stebi lankomumą;
- 7.3. Suteikia mokiniui reikiamą pagalbą, jei vaikas patyrė smurtą, prievartą;
- 7.4. Susipažinęs su situacija, nukreipia mokinį pas specialistus;
- 7.5. Buria klasėje dirbančius mokytojus dalykininkus ir kitus specialistus klasės mokinių ugdymui.

7.6. Organizuoja signalinių pusmečių aptarimą;

8. Dalykų mokytojai teikia dalykinę pagalbą ir informuoja klasės mokytoją, tėvus ir/ar socialinį pedagogą dėl iškilusių sunkumų (mokymosi, elgesio, bendravimo, sveikatos) dirbant su klase.

8.1. Fiksuoja pasiekimus, lankomumą ir asmeninę pažangą. Iškilus problemoms aiškinasi su mokiniu/ jo tėvais (globėjais) individualiai. Situacijai nesikeičiant, kreipiasi pagalbos į klasės mokytoją, vėliau į mokyklos - centro specialistus.

8.2. Specialiųjų poreikių mokinių ugdymui individualizuoja dalykų bendrąsias programas, atsižvelgdami į mokinio gebėjimus ir galias bei Pedagoginės psichologinės tarnybos, vaiko gerovės komisijos rekomendacijas.

8.3. Vaiko gerovės komisijai pateikia išsamią informaciją apie specialiųjų ugdymo(si) poreikių mokinių pasiekimus;

8.4. Mažiausiai vieną kartą per pusmetį metodinės grupės dalijasi patirtimi dėl specialiųjų mokymo būdų mokiniams pritaikymo ir programų įgyvendinimo.

Antras lygmuo. Mokyklos – centro specialistų teikiama pagalba

9. Psichologinės pagalbos paskirtis - mokinio asmenybės ir ugdymosi problemų įvertinimas ir sprendimas, bendradarbiaujant su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir mokytojais, juos konsultuojant, mokinių ir jų tėvų konsultavimas. Psichologinė pagalba teikiama, kai prašo mokinio tėvai (globėjai, rūpintojai), mokytojai (gavę tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą), prašo Vaiko teisių apsaugos tarnyba, jeigu tėvai nesirūpina vaiku;

10. Socialinės pedagoginės pagalbos paskirtis - padedant mokiniui įgyvendinti jo teisę į mokslą, užtikrinti jo saugumą mokykloje – centre : šalinti priežastis, dėl kurių vaikas negali lankyti mokyklos – centro, padėti mokiniui adaptuotis, teikti reikalingas socialines pedagogines paslaugas, formuoti socialinius įgūdžius. Socialinis pedagogas koordinuoja socialinę pedagoginę pagalbą mokykloje -centre ir pats ją teikia, kai neužtenka klasės mokytojo kompetencijos;

11. Specialiosios pedagoginės (logopedo, specialiojo pedagogo) pagalbos mokykloje – centre paskirtis – didinti mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymosi veiksmingumą. Veiklos kryptys: mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių įvertinimas, pagalbos įsisavinant nesuprastą mokomąją medžiagą teikimas, sutrikusių funkcijų lavinimas, kalbėjimo ir kalbos sutrikimų šalinimas. Specialioji pedagoginė pagalba teikiama negalių, sutrikimų ar mokymosi sunkumų turintiems mokiniams;

12. Visuomenės sveikatos priežiūros specialisto mokykloje - centre paskirtis - konsultacijų bei informacinės mokytojams, mokiniams, jų tėvams (globėjams, rūpintojams) teikimas, sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo klausimais.

Trečias lygmuo. Pavaduotojo ugdymui teikiama pagalba.

13. Pavaduotojas ugdymui nustato, kokia pagalba mokiniui reikalinga, tikslinga, atlieka prevencinį darbą:

13.1. surenka informaciją iš mokytojų, mokytojų dalykininkų., mspecialistų;

13.2. sprendžia kokia pagalba mokiniui tinkamiausia, surenka komandą;

13.3. numato pagalbos priemones, skiria atsakingą asmenį;

13.4. atlieka pagalbos priemonių efektyvumo vertinimą.

Ketvirtas lygmuo. Vaiko gerovės komisijos teikiama pagalba.

14. Vaiko gerovės komisija analizuoja vaikų ugdymosi poreikius, problemas ir jų priežastis, nustato švietimo pagalbos priemonių prioritetus, kryptis, teikimo formą; rūpinasi, kad kuo anksčiau būtų aptinkami pavojai, susiję su vaikų saugumu mokykloje, saugios ugdymosi aplinkos mokykloje kūrimu, vaikų atskirties mažinimu mokykloje; nagrinėja mokinių nenoro lankyti mokyklą, mokyklos nelankymo, baimių eiti į mokyklą, nesėkmingo mokymosi priežastis.

Komisijos ar darbo grupės, atlikusi kompleksinį pedagoginį ir psichologinį tyrimą ir vertinimą, teikia rekomendacijas dėl tolesnio ugdymo, konsultacinę pagalbą mokytojams, mokiniui, šeimai;

15. Vaiko gerovės komisija įvertina vaikų specialiuosius ugdymo poreikius, teikia rekomendacijas su vaiku dirbančiam pedagogui bei tėvams (globėjams, rūpintojams), tiria, kaupia duomenis, analizuoja situaciją, dirba konsultacinį darbą.

Penktas lygmuo. Darbas tarybose.

16. Šiame lygmenyje veikia administracija, mokytojų ir mokyklos tarybos;

16.1. Administracija - analizuoja mokinių ugdymo, mokyklos veiklos klausimus ir specialiųjų poreikių mokinių ugdymo klausimus. Direkcijos posėdžiuose išimties tvarka svarstomi ypatingi prevenciniai atvejai, bendradarbiaujama su teisėsaugos, teisėtvarkos institucijomis, pedagogine psichologine tarnyba, tėvais;

16.2. Mokytojų taryba - analizuoja ir vertina mokinių ugdymosi rezultatus ir daromą pažangą, svarsto su mokinių ugdymu/si susijusius sunkumus, problemas;

16.3. Mokyklos taryba - sprendžia ypatingus pagalbos teikimo mokiniui atvejus.

V. PAGALBOS GAVĖJAI, FORMOS IR RŪŠYS

17. Pagalbos gavėjai mokyklos -centro mokiniai, pagal poreikį ir tėvai.

18. Pagalbos formos:

18.1. Individualus darbas su mokiniu (mokinių skatinimas darbas su klasės mokytojais, mokyklos - centro vadovų pokalbiai, psichologo ir socialinio pedagogo, specialiojo pedagogo, logopedo konsultacijos, tyrimai);

18.2. Darbas su grupe - grupinės konsultacijos (psichologo, socialinio pedagogo), klasės valandėlės, ugdymo dalyvių tarpusavio santykių reguliavimas, profesinis konsultavimas bei informavimas, grupinis darbas su mokiniais, grupiniai psichologiniai ar sociologiniai tyrimai;

18.3. Darbas su mokinio šeima - pagalba sprendžiant problemas, trukdančias vaiko ugdymo(-si) procesui, individualizuojant ugdymo programas, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos - centro bendradarbiavimo stiprinimas;

18.4. Darbas su mokyklos -centro bendruomene - saugios aplinkos kūrimas ir palaikymas, savivaldos aktyvinimas;

18.5. Darbas su socialiniais partneriais.

19. Pagalbos teikimo rūšys:

20. Konsultavimas (mokinio, mokinių grupės, mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) siekiant padėti išsiaiškinti ir suprasti tai, kas vyksta jų gyvenimo ir mokymosi erdvėje, padedant mokytis, naujai elgtis, geriau pažinti save;

20.1. Ugdymo individualizavimas mokiniui ir mokinių grupei, siekiant sudaryti palankias sąlygas mokymosi sunkumų turinčių mokinių ugdymui;

20.2. Socialinių ir gyvenimo įgūdžių formavimas - ugdomas gebėjimas priimti sprendimus ir spręsti problemas, bendrauti, pažinti save, elgtis visuomenėje priimtinais būdais, valdyti emocijas, sveikos gyvensenos įgūdžiai;

20.3. Elgesio korekcija, socialiai priimtino elgesio modeliavimas;

VI. RYŠIAI TARP PEDAGOGINĖS IR PSICHOLOGINĖS PAGALBOS TEIKIMO LYGMENŲ

21. Ryšiai tarp pagalbos vaikui lygmenų mokykloje palaikomi bendradarbiavimo pagrindu.

22. Mokykla -centras palaiko ryšius ir su ne mokykloje – centre esančiomis pagalbos vaikui institucijomis: vaiko teisių tarnyba, pedagoginės ir psichologinės pagalbos tarnyba, nepilnamečių reikalų inspekcija, kitomis instancijomis.

23. Visais atvejais, esant sudėtingiems, ypač socialinės raidos sutrikimams, visi struktūroje nurodyti lygmenys bendradarbiauja su kitomis institucijomis, besirūpinančiomis vaikais.
